

Motion till riksdagen

1989/90:Sk18

av Martin Olsson och Gunhild Bolander (båda c)

med anledning av prop. 1989/90:50 om
inkomstskatten för år 1990, m.m.

I hemmavarande barns förmögenhet samtaxeras med föräldrarnas förmögenhet till dess barnet uppnår 18 års ålder. Denna sambeskattnings leder till att familjen får – om den uppnår skattepliktig förmögenhet – betala avsevärt mer i förmögenhetsskatt än som vore fallet om föräldrars och barns förmögenhet beskattades var för sig. Men det är inte endast högre förmögenhetsskatt som kan drabba en sådan familj, utan samtaxeringen begränsar även rätten till ekonomiskt stöd från samhället.

Även fosterbarns och fosterföräldrars förmögenhet samtaxeras, vilket är ännu mer anmärkningsvärt och omotiverat, vilket vi och andra påpekat i riksdagen vid många tillfällen. (Vi använder här liksom skatteutskottet uttrycken fosterbarn och fosterföräldrar trots att vi är väl medvetna om att det ej längre är de officiella beteckningarna.)

Under många år har vi i riksdagen motionerat om avskaffande av sambeskattnings av barns och föräldrars förmögenhet samt av fosterbarns och fosterföräldrars förmögenhet.

Vi vill i denna motion åter ta upp de orättvisor som drabbar familjer på grund av sambeskattnings av föräldrars och barns förmögenhet.

I 1985 års motion (1984/85:1624) i denna fråga redovisade vi ett mycket påtagligt exempel på hur en familj kan drabbas av gällande regler. Enligt vår uppfattning saknas relevanta skäl för att sambeskatta förmögenheter så att man ökar förmögenhetsskatten för föräldrarna på grund av att deras barn har arvt eller på annat sätt fått tillgångar. Det gäller i de flesta fall tillgångar som föräldrarna inte har någon förfoganderätt över utan endast en skyldighet att förvalta under överförmyndarens överinseende. Varför skall en familj där ett barn förlorat en förälder straffas genom högre förmögenhetsskatt är frågor man måste ställa sig. Och varför skall barnets egna tillgångar dessutom minska förutsättningarna att få samhällsstöd? Nuvarande regler måste av flera skäl ändras.

Enklarest sker detta och uppnås rättvisa om man slopar samtaxeringen av föräldrars och barns förmögenhet. Eventuellt skulle det kunna övervägas att behålla sambeskattnings av den del av barns förmögenhet som utgörs av gåva från förälder, som barnet bor tillsammans med, för att förhindra kringgående av skattereglerna.

Våra – och övrigas – motionskrav har avslagits av riksdagsmajoriteten varje år. Fram till 1987 motiverades avslagen med att "frågor om individuell

förmögenhetsbeskattning lämpligen (borde) prövas i samband med beredningen av familjelagssakkunnigas förslag". Men den 2 april 1987 slutbehandlades förslaget till ny äktenskapsbalk i riksdagen, varför majoriteten däreför – sökt och funnit – nya skäl att avstyrka motionskraven.

Vår motion under det föregående riksmötet (1988/89:Sk303) avstyrktes nämligen med hänvisning till att det "pågår inom finansdepartementet – parallellt med RINK (utredningen om reformerad inkomstbeskattning) – ett arbete med översyn av förmögenhetsbeskattningen med avseende på bl.a. eventuell särbeskattning".

I den nu avlämnade propositionen 1989/90:50 föreslås bl.a. – och mot bakgrund av de höjda taxeringsvärdena – vissa justeringar av gränserna för förmögenhetsbeskattningen. Däremot föreslås inga ändringar vad gäller grunderna för denna beskattning. Finansministern anger däremot att han har för avsikt att återkomma till behovet av materiella förändringar av förmögenhetsbeskattningen efter remissbehandling av ett förslag till enklare och mera likformiga regler för denna beskattning.

Något som helst löfte om att avskaffa sambeskattningen av barns och föräldrars respektive fosterbarns och fosterföräldrars förmögenhet ges alltså inte i propositionen. Det är därför enligt vår mening angeläget att riksdagen i samband med behandlingen av den nu aktuella propositionen gör ett uttalande om att dessa typer av sambeskattning skall avskaffas i samband med genomförande av den omfattande skattereform som avses att fattas beslut om under våren 1990.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag om särbeskattning av barns och föräldrars förmögenhet fr.o.m. 1991,
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om särbeskattning av fosterbarns och fosterföräldrars förmögenhet fr.o.m. 1991.

Stockholm den 28 november 1989

Martin Olsson (c)

Gunhild Bolander (c)